

Τα εμπόδια στην επικοινωνία και η έκφάνσή τους στην ποιμαντική (Πρωτοπρεσβύτερος Χρήστος Αιγίδης)

/ [Πεμπτούσια· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=151470>]

Θα κλείσουμε το πρώτο μέρος της εργασίας μας παρουσιάζοντας τα εμπόδια στην επικοινωνία και σχολιάζοντάς τα, θα βλέπουμε και εδώ τι ισχύει στην περίπτωση της επικοινωνίας των Κληρικών. Είναι νομίζω αντιληπτό πως η διαδικασία της επικοινωνίας των Κληρικών, κατά την άσκηση των Ποιμαντικών τους καθηκόντων παρουσιάζει κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και γίνεται μια προσπάθεια να τα εντοπίσουμε, να τα αναλύσουμε και να τα σχολιάσουμε. Τα εμπόδια στην επικοινωνία είναι πολλά και έχουν να κάνουν με όλο το φάσμα της ανθρώπινης ιδιοσυγκρασίας. Αφορούν σε φυσικά φαινόμενα όπως για παράδειγμα ένας θόρυβος, έως πνευματικά και ψυχολογικά φαινόμενα όπως συναισθηματικές φορτίσεις ή συμπεριφορές μη ισορροπίας των ανθρώπων. Ας δούμε όμως αναλυτικά τα εμπόδια αυτά.

Κοινά πεδία εμπειριών

Το σημαντικότερο ίσως εμπόδιο στην επικοινωνία είναι η διαφορετικότητα των συναλλασσομένων σε αυτήν. Αν ο πομπός και ο δέκτης έχουν τελείως διαφορετικές εμπειρίες και βιώματα τότε η επικοινωνία θα είναι δύσκολη και με αμφίβολα αποτελέσματα. Όσο πιο κοντά σε βιώματα, σε διανοητικό επίπεδο, σε ψυχοκινητικό και συναισθηματικό πεδίο είναι ο πομπός με τον δέκτη τόσο πιο ολοκληρωμένη και επιτυχής θα είναι η επικοινωνία. Το εμπόδιο αυτό έρχεται να ενισχύσει η διαφορά των πολιτισμών, της κουλτούρας και της παράδοσης των ανθρώπων σε διάφορες περιοχές. Σε πολλές μάλιστα περιπτώσεις οι παραδόσεις ποικίλουν ακόμα και σε πολύ κοντινές περιοχές. Για να αντιμετωπισθεί το εμπόδιο αυτό χρειάζεται να γνωρίζουμε όσο το δυνατό πιο καλά τον δέκτη και να έχουμε υπολογίσει τις δικές του ικανότητες, ιδιαιτερότητες και τα βιώματά του (Πιπερόπουλος 2004).

Το εμπόδιο αυτό στον χώρο της Εκκλησίας είναι πολύ συχνό και αρκετά δύσκολο. Αυτό οφείλεται ίσως στην αντίληψη που έχουν αρκετοί σχετικά με την διαφορετικότητα των Ιερέων. Αισθάνονται δηλαδή τους Κληρικούς σαν κάτι διαφορετικό από αυτούς, λες και είναι από έναν άλλο πλανήτη. Ακόμα κάτι που συμβαίνει και μεγενθύνει το πρόβλημα αυτό είναι το γεγονός πως ο Κληρικός επικοινωνεί με ένα ευρύ κοινό, με πολλές διαφορές και αντιλήψεις. Επικοινωνεί με ανθρώπους σχετικούς με την Εκκλησία, αλλά επικοινωνεί και με άσχετους ή ακόμα και αρνητικά διακείμενους προς την Εκκλησία. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να είναι πολύ προσεκτικός και να προσαρμόζει την επικοινωνία του σχετικά με τον

συνομιλητή του. Είναι υπαρκτό βέβαια και το ενδεχόμενο να υπάρχει η δική μας δυσκολία να επικοινωνήσουμε με ανθρώπους που είναι αρνητικοί. Μας είναι πιο εύκολο και βολικό να επικοινωνούμε με τους δικούς μας. Ίσως κάποιοι να βλέπουν παντού εχθρούς. Έτσι όμως αποτυγχάνουμε στην αποστολή μας.

Προβολή κύρους

Σημαντικό ρόλο στην επιτυχία της επικοινωνίας είναι το κύρος του πομπού καθώς και η αξιοπιστία του μηνύματος. Όταν ο πομπός απολέσει το κύρος του, μειώνεται η αξιοπιστία του μηνύματος και έτσι απαξιώνεται η διαδικασία της επικοινωνίας. Ίσως και μόνο για ψυχολογικούς λόγους. Το πρόβλημα αυτό το συναντάμε όταν δεν τηρείται η αρχή του αμοιβαίου σεβασμού.

Αυτό κυριαρχεί στον χώρο της Εκκλησίας κυρίως γιατί συγχέουν τον πομπό που είναι ο Ιερέας, την αξιοπιστία και το κύρος του, με το μήνυμα που δεν είναι άλλο από το μήνυμα που έφερε ο Χριστός. Ο Ιερέας δεν είναι αντιπρόσωπος του Θεού. Πολλές φορές ακούγεται η έκφραση «γιατί να πάω στην Εκκλησία, αφού και οι Ιερείς είναι χειρότεροι». Μπερδεύουν άθελά τους ή όχι, το πρόσωπο του Κληρικού με την αξία της Εκκλησίας.

Σαφώς το κύρος και η αξιοπιστία του Ιερέα έχουν σημαντική θέση στην διαδικασία της επικοινωνίας. Δεν μειώνεται όμως μα ούτε και χάνεται η αξία του μηνύματος από την αμαρτωλότητα του Ιερέα μα ούτε και το αντίθετο. Αυτό βέβαια για να γίνει αντιληπτό χρειάζεται πνευματικό υπόβαθρο και Εκκλησιαστική παιδεία που λίγοι διαθέτουν και ακόμα πιο λίγοι έχουν υγιή πνευματική αντίληψη.

Για τους παραπάνω λόγους ο Ιερέας πρέπει να προσέχει πολύ τη ζωή του, να είναι καθαρή, ακηλίδωτη από ρύπους, έτσι ώστε να είναι πρόσωπο εμπιστοσύνης και να αποπνέει κύρος και θετικά συναισθήματα σε όλους τους ανθρώπους. Άλλωστε μια προϋπόθεση για να χειροτονηθεί κάποιος άνδρας Κληρικός είναι η λεγόμενη έξωθεν καλή μαρτυρία. Να έχουν δηλαδή οι γνωστοί του, και όχι μόνο, καλή εικόνα και γνώμη για τον υποψήφιο Ιερέα. Αυτό σημαίνει να είναι πρόσωπο σοβαρό, να μην έχει διαπράξει στο παρελθόν πράξεις παράνομες και να έχει καθαρό ποινικό μητρώο. Όλα αυτά σαν δικλίδες ασφαλείας που θα εξασφαλίζουν την εντιμότητα και το κύρος του Κληρικού.

Γλωσσικά προβλήματα

Γλωσσικά προβλήματα είναι αυτά που δημιουργούνται από τις γλωσσικές διαφορές των ανθρώπων. Αυτό ιδίως στις μέρες μας είναι πολύ συχνό λόγω της εξέλιξης της γλώσσας και της χρήσης διαφόρων σλόγκαν και ιδιωμάτων που χρησιμοποιούν οι άνθρωποι και δεν είναι κατανοητά από όλους. Στο σημείο αυτό να αναφέρουμε το γλωσσικό χάσμα που υπάρχει ανάμεσα στους νέους και σε ανθρώπους

μεγαλύτερης ηλικίας. Είναι λοιπόν πολύ σημαντικό να υπάρχει κοινό σημείο στα γλωσσικά θέματα και να είναι πιο αποτελεσματική η διαδικασία της επικοινωνίας (Πιπερόπουλος 2004).

Το ζήτημα αυτό είναι ίσως η μόνιμη δικαιολογία και όχι άδικα που κρατά τους ανθρώπους και ιδίως τους νέους μακριά από την Εκκλησία. Η χρήση της αρχαίας Ελληνικής γλώσσας που επιλέγει να χρησιμοποιεί η Εκκλησία, δημιουργεί πρόβλημα στην κατανόηση των εννοιών και των μηνυμάτων που θέλουν να στείλουν οι Κληρικοί στους πιστούς. Ιδίως στην εποχή μας που την εκμάθηση των Αρχαίων Ελληνικών δεν την επιλέγουν πολλοί μαθητές λόγω της τεχνολογικής κατεύθυνσης που έχουν, η δυσκολία αυτή γίνεται ακόμα μεγαλύτερη. Αυτό είναι ένα θέμα σημαντικό που πρέπει η Εκκλησία να αντιμετωπίσει.

(συνεχίζεται)